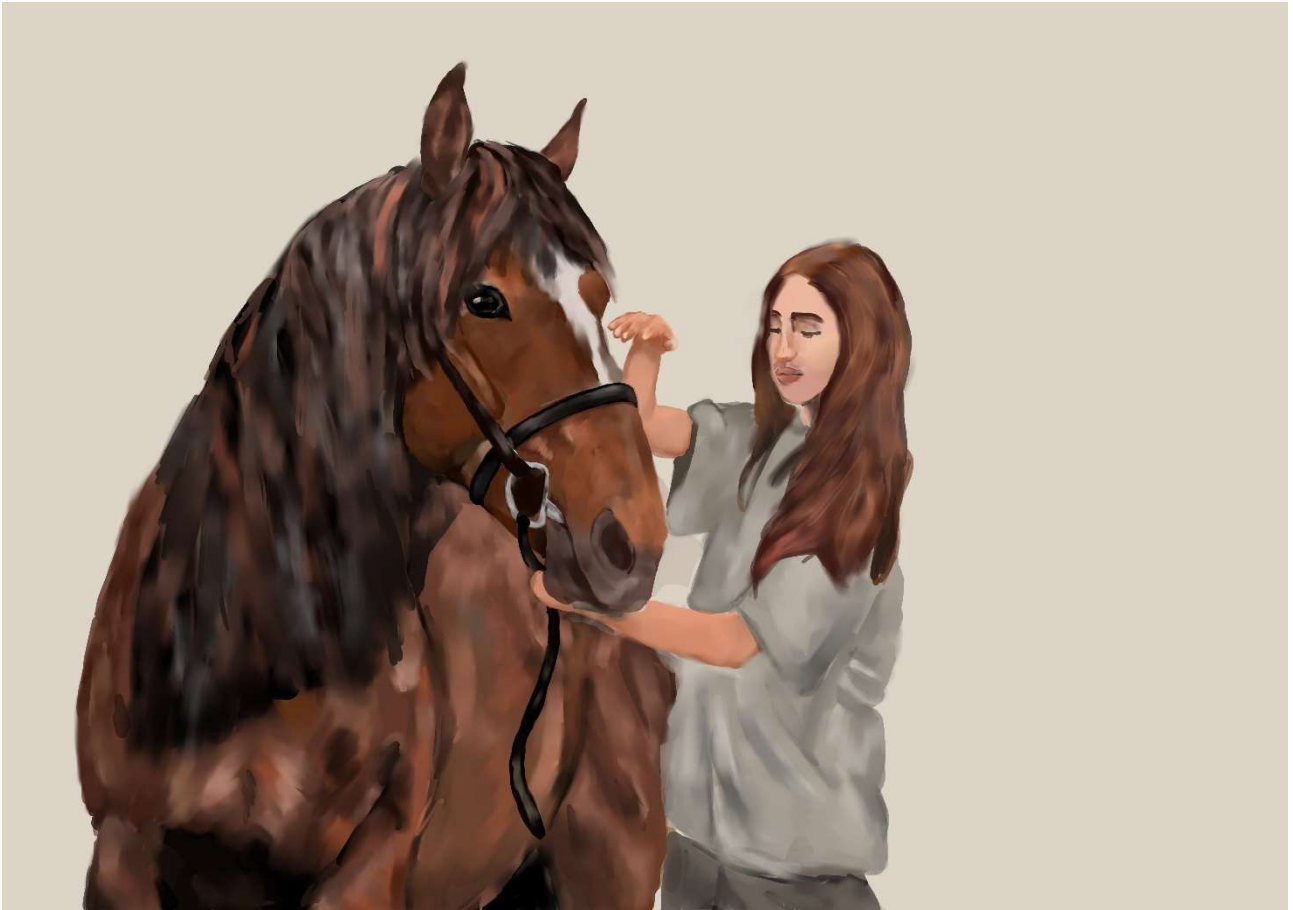

18.12.2024

PIENRYHMÄKOTI HIIVOLAN HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA

18.12.2024

1 Sisällysluettelo

1	Sisällysluettelo	2
1	MITÄ ON LASTEN JA NUORTEN HYVÄ KOHTELU HIIVOLASSA?	3
2	MIHIN ASIOIHIN LAPSET JA NUORET VOIVAT VAIKUTTA?	3
2.1	Nuoren omassa arjessa	3
2.2	Hiivolan arjessa	4
2.3	Lapsen tai nuoren lastensuojeluprosessissa	4
3	MITEN LAPSET JA NUORET VOIVAT KERTOA EPÄKOHDISTA?	5
3.1	MUISTUTUS JA KANTELU.....	5
3.2	SOSIAALIASIAVASTAAVA	6
4	RAJOITUSTOIMENPITEET HIIVOLASSA.....	8
4.1	Yhteydenpidon rajoittaminen LSL 62§	8
4.2	Aineiden ja esineiden haltuunotto LSL 65§.....	9
4.3	Henkilöntarkastus LSL 66§	10
4.4	Kiinnipitäminen LSL 68§	10
4.5	Liikkumavapauden rajoittaminen LSL 69§	11
4.6	Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen LSL 69 a§	11
4.7	Eistäminen LSL 70§	12
4.8	Lapsi kohtainen arviointi LSL 74§	12
4.9	Rajoitustoimenpiteiden jälkikäsittely Hiivolassa.....	12
5	HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMAN LUOMINEN JA TARKASTAMINEN	14
5.1	Kevät 2023.....	14
5.2	Hyvän kohtelun suunnitelman tarkastaminen 2024; Hiivola-kokouksessa 15.5.	14

18.12.2024

1 MITÄ ON LASTEN JA NUORTEN HYVÄ KOHTELU HIIVOLASSA?

Hiivola on turvallinen ympäristö sekä tilojensa että ilmapiirin osalta. Myös rakenteet ja toistuvuus luovat turvallisuutta. Hiivolassa kaikenlainen väkivalta on kiellettyä. Ei haukuta, ilkeillä, eikä vahingoiteta toisia lapsia eikä aikuisia.

Hiivolassa on turvalliset rajat, joiden puitteissa voidaan tehdä tarpeellisia joustoja. Lapset voivat luottaa, että aikuiset kantavat vastuun lopullisesta päätöksestä ja että päivät sujuvat pääsääntöisesti tuttujen aikataulujen ja käytäntöjen mukaisesti.

Hiivolan arjen sääntöjen luomisessa kuullaan lapsia, mutta aikuisilla on vastuu luoda rajat. Arjen aikataulut sekä vapaudet ja vastuut on porrastettu lasten iän mukaan.

Molemminpuolisen luottamuksen eteen tehdään töitä. Tavoitteena on, että lapselle jää kokemus, että aikuinen on luotettava ja lapsiin luotetaan. Luottamus syntyy vuorovaikutuksessa, kun kumpaakin osapuolta kuullaan ja kaikki saavat kertoa oman näkemyksensä.

Hiivolassa jokainen saa olla omanlaisensa, silti kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti. Yksilöllinen huomioiminen on tärkeää. Aikuisten tehtävä on huomioida toiminnassa myös hiljaisimmat ja sopeutuvaisimmat, että hekin saavat äänensä kuuluviin.

Hiivolassa aikuisten tehtävänä on olla aidosti läsnä ja elää yhdessä arkea.

Hiivolassa pyritään siihen, että lapset saavat samanlaiset mahdollisuudet elämään kuin kaikki muutkin lapset. Lapsilla on mahdollisuus kaverisuhteisiin, harrastuksiin, oman näköisen elämän luomiseen, huolenpitoon, välittämiseen, arjen kokemusten jakamiseen yhdessä.

Lapsen vanhempien kanssa tehdään yhteistyötä, jotta lapset voivat luottaa aikuisten olevan hänen tukenaan kaikissa tilanteissa. Lapsi ja hänen tarpeensa ja toiveensa ovat aina työskentelyn keskiössä.

Toivon näkeminen vaikeassakin tilanteessa on tärkeää. Huomioidaan toisessa hyvä ja arvokas. Virheisiin suhtaudutaan ymmärtäväisesti ja opetellaan yhdessä toimimaan toisin.

2 MIHIN ASIOIHIN LAPSET JA NUORET VOIVAT VAIKUTTAA?

2.1 Nuoren omassa arjessa

Saat vaikuttaa käytössäsi olevan huoneen sisustukseen.

Kanssasi hankitaan käyttövaatteesi ja omaan pukeutumistyyliisi saat vaikuttaa.

Sinua kannustetaan harrastamaan ja löytämään sinulle sopiva harrastus. Hiivola kuljettaa harrastuksiin ja maksaa ne. Harrastuksesi näytöksiin osallistutaan ja yhdessäkin voidaan treenata.

Tuemme sinua ylläpitämään ja luomaan kaverisuhteita. Tuemme kaverien tapaamisia esimerkiksi kyydein ja kannustamalla. Hiivolaan saa kutsua kavereita ja saat viettää vaikka kaverisynttärin.

Saat päättää puhelimesi käytöstä turvallisissa ja kohtuullisissa rajoissa. Hiivolassa noudatetaan ohjelmien ikärajasuosituksia ja suosituksia päivittäisestä ruutuajasta.

18.12.2024

Viikkorahasi saat pankkitilillesi tai jos ei ole tiliä, niin käteisellä. Saat itse päättää viikkorahojesi käytöstä.

Hiivolassa voi tehdä ahkeruustöitä, jos olet hoitanut koulupäiväsi ja sovit asiasta ajoissa. Näin voit tienata lisää rahaa itsellesi tärkeisiin asioihin.

Saat esittää toiveita omaohjaajan kanssa yhteisellä ajalla toteutettavaksi.

Aikuiset huolehtivat, että kaikki hoitavat koulussa perusasiat, saat itse päättää, miten paljon sen lisäksi haluat panostaa koulunkäyntiin.

Tuemme yhteydenpitoasi sinulle läheisiin ihmisiin. Sinulla on oma puhelin, millä voi olla yhteydessä. Hiivolassa saa käydä kylässä ja kuljetamme sovittuihin tapaamisiin.

Tuemme oman kulttuurin ja uskonnon vaalimiseen sillä tavoin kuin se on sinun oma toiveesi.

Kanssasi käydään kuukausikoostesi läpi ja sinulla on mahdollisuus kommentoida edellistä kuukautta sekä hymynaamoin että kertomalla tai kirjoittamalla.

Opastamme ja tuemme luomaan tulevaisuuden haaveita ja suunnitelmia.

2.2 Hiivolan arjessa

Kerran kuussa tai tarvittaessa useammin pidettävässä Hiivola-kokouksessa on teillä kaikilla lapsilla vaikuttamismahdollisuus Hiivolan arkeen. Teiltä kysytään aktiivisesti näkemyksiä ajankohtaisiin teemoihin ja lisäksi voitte itse ottaa asioita puheeksi.

Teidän lasten ajatuksenne ja toiveenne toimivat pohjana myös Hiivolan vuosisuunnitelmassa esimerkiksi kesäretkien tai joulun vieton osalta. Hiivolassa tehdään yhteisiä usein luontopainotteisia retkiä neljä kertaa vuodessa. Te lapset saatte osallistua retkien suunnitteluun.

Teidän lasten ajatuksia ja toiveita kuunnellaan myös arjessa. Teidän näkemyksistänne ollaan kiinnostuneita ja sitä kautta pyritään innostamaan teitä osallistumaan Hiivolan arjen suunnitteluun.

Te saatte kerran kuussa valita seuraavan kuukauden yhteisen illan tekemiset aikuisen tekemästä valikosta. Te voitte myös ehdottaa listalle aivan omia ehdotuksia.

Te saatte vaikuttaa Hiivolan ruokalistaan ja ruokatarvikkeisiin esimerkiksi mitä leipää tai jogurttia haluatte. Arkisin syödään perusruokaa ja viikonloppuisin voi toivoa herkkuruokia kuten pitsaa tai hampurilaisia.

Jokainen voi Hiivolassa omalla käytöksellään ja vuorovaikutustyyllillään vaikuttaa ilmapiiriin.

2.3 Lapsen tai nuoren lastensuojeluprosessissa

Sinulle kerrotaan aktiivisesti sosiaalityöntekijän olemassaolosta ja tuetaan olemaan yhteydessä sosiaalityöntekijään.

Sinulle kerrotaan valitusmahdollisuudesta lastensuojelun päätöksissä.

18.12.2024

Sinulle kerrotaan oikeudestasi oikeusapuun ja autetaan järjestelyissä.

Neuvotteluja ennen kanssasi jutellaan toiveistasi ja ajatuksistasi ja sinua tuetaan kertomaan näkemyksistäsi neuvotteluissa.

Sinua kuullaan toiveistasi kotilomien suhteen.

Osallistut perhetyöhön ja perhetapaamisissa sinun kuulemisesi on keskiössä.

Sinun huolenaiheesi kuullaan, tuodaan esille ja selvitetään yhdessä vanhempien ja sosiaalityöntekijän kanssa.

3 MITEN LAPSET JA NUORET VOIVAT KERTOA EPÄKOHDISTA?

Kanssasi keskustellaan ajatuksistasi arjessa sekä omaohjaaja-ajoilla. Kun kerrot kokemastasi epäkohdasta, niin aikuinen kuuntelee asian aina rauhallisesti ja selvittää kokemustasi. Sinulle kerrotaan perustelut toiminnalle ja pohditaan yhdessä, voiko asian hoitaa jollakin toisella tapaa.

Mikäli sinulle keskustelun jälkeen todetaan, että kyseessä on riski tai omavalvontaan liittyvä epäkohta, niin asia käsitellään aina työryhmän kanssa tiimissä ja mietitään, miten asia korjataan. Työntekijä, jolle olet kertonut asiasta, on velvollinen tuomaan asian tiimiin tai ilmoittamaan asiasta yksikön vastuuhenkilölle. Tiimissä tehdystä ratkaisusta kerrotaan sinulle ja tarvittaessa kaikille Hiivolassa. Asiasta tiedotetaan myös vanhempiasi ja sosiaalityöntekijää.

Tuodessasi esille epäkohdan Hiivolan toiminnassa sinulla on aina oikeus keskustella omaohjaajan, yksikön vastuuhenkilön tai oman sosiaalityöntekijän kanssa. Mahdollisuudesta keskustella sosiaalityöntekijän kanssa muistutetaan aina erikseen ja tarvittaessa autetaan saamaan yhteys sosiaalityöntekijään.

Kanssanne keskustellaan yhteisesti Hiivolan toiminnasta joka toinen kuukausi pidettävissä Hiivola-kokouksissa. Näissä keskusteluissa pyritään kannustamaan teitä tuomaan esille ideoitaan, näkemyksiään ja kysymyksiään. Pyritään edistämään avointa keskustelua ja turvallista mahdollisuutta kertoa myös epäkohdista.

Sinua tuetaan myös olemaan yhteydessä sosiaaliasiavastaavaan.

3.1 MUISTUTUS JA KANTELU

Jos sosiaalihuollon asiakas ei ole tyytyväinen saamaansa palveluun tai kohteluun, hän voi tehdä muistutuksen toimintayksikön vastuuhenkilölle tai kantelun valvovalle viranomaiselle.

Toimintajärjestys:

1. Keskustele Hiivolassa kyseessä olevan ohjaajan kanssa tai yksikön vastuuhenkilön kanssa
2. Muistutus tehdään yksikköön kirjallisesti ja siinä kuvaillaan palvelun epäkohtaan liittyvä asia tai tilanne tarkasti. Sosiaalivastaava voi auttaa muistutuksen tekemisessä. Muistutuksen

18.12.2024

ottaa vastaan yksikön vastuhenkilö ja hän myös antaa sinulle asiasta kirjallisen vastauksen asian käsittelyn jälkeen.

3. Jos et ole tyytyväinen ratkaisuun, niin voit tehdä kantelun Aluehallintovirastoon. Tässäkin sosiaaliasiavastaava voi auttaa sinua.

3.2 SOSIAALIASIAVASTAAVA

Jokaisen hyvinvointialueen on nimettävä sosiaaliasiavastaava. Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on neuvoa asiakkaita sosiaalihuoltoon ja asiakkaan oikeuksiin liittyvissä asioissa. Sosiaaliasiavastaava palvelee sekä julkisen että yksityisen sosiaalihuollon asiakkaita. Myös asiakkaiden omaiset ja muut läheiset voivat olla yhteydessä sosiaaliasiavastaavaan.

- neuvoo sosiaalihuollon asiakkaita heidän asemaansa ja oikeuksiinsa liittyvissä asioissa,
- avustaa asiakasta tarvittaessa tekemään muistutuksen kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle,
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista,
- toimii muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi sekä
- seuraa asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella ja antaa siitä selvityksen vuosittain.

Voit ottaa yhteyttä sosiaaliasiavastaavaan, jos olet tyytymätön saamaasi kohteluun tai palveluun sosiaalihuollossa tai tarvitset neuvoja oikeuksistasi sosiaalihuollossa. Sosiaaliasiavastaavan tehtävä on neuvoa-antava, sosiaaliasiavastaava ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia. Hän ei voi myöskään muuttaa viranomaisen tekemiä päätöksiä. Sosiaaliasiavastaavalta voit kysyä neuvoja sosiaalipalveluita koskevan muistutuksen tai päätökseen kohdistuvan valituksen tekemisessä.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Satu Loippo

Sosiaaliasiavastaavan takaisinsoittopalvelu:

p. 036 293 210

Yhteydenottopyyntö tekstiviestitse (numeroon ei ole mahdollista soittaa tai laittaa multimediatekstejä):

p. 040 629 6190

Sähköposti: satu.loippo@omahame.fi

18.12.2024

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Clarissa Kinnunen

Satu Laaksonen

P. 0941910230

Sosiaali- ja potilasasiavastaavien puhelinajat:

Maanantaisin ja tiistaisin 12.00-15.00

Keskiviikkoisin ja torstaisin 9.00-11.00

Huom! Puhelinaikoja ei ole perjantaisin tai juhlapyhien aattona.

Sähköpostiyhteydenotot: sosiaali-japotilasasiavastaava@vakehyva.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Jenni Henttonen (vastaava) ja Terhi Willberg.

p. 029 151 5838.

sähköposti:

sosiaali.potilasasiavastaava@luvn.fi

Neuvontaa puhelimitse ma 10–12, ti, ke, to klo 9–11 (ei perjantaisin eikä pyhien aattona).

18.12.2024

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Susanna Honkala

puh. 040 8074756

susanna.honkala@keusote.fi

Anne Honkala

puh. 040 8074755

anne.honkala@keusote.fi

Puhelinasiointi on avoinna maanantaisin klo 12.30–15.00, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 8.30–12.00 sekä torstaisin klo 9.00–15.00.

4 RAJOITUSTOIMENPITEET HIIVOLASSA

Lastensuojelulain mukaan lastensuojelun työntekijöillä on oikeus ja velvollisuus käyttää rajoitustoimenpiteitä, jos lapsen tai nuoren toiminta vaarantaa omaa tai muiden henkilöiden turvallisuutta tai omaisuutta vakavalla tavalla. Rajoitustoimenpiteistä tehdään rajoittamispäätös, jossa toimenpiteet perustellaan. Päätös lähetetään tiedoksi myös huoltajille ja sosiaalityöntekijälle.

4.1 Yhteydenpidon rajoittaminen LSL 62§

Lapsen oikeutta pitää yhteyttä vanhempiinsa tai muihin läheisiin henkilöihin voidaan rajoittaa, jos yhteydenpidosta ei ole pystytty sopimaan asiakassuunnitelmassa ja jos

- 1) yhteydenpito vaarantaa lapsen sijaishuollon tarkoituksen toteuttamisen ja rajoittaminen on lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä
- tai
- 2) yhteydenpidosta on vaaraa lapsen hengelle, terveydelle, kehitykselle tai turvallisuudelle
- tai
- 3) rajoittaminen on välttämätöntä vanhempien tai perheen muiden lasten tai laitoksen muiden lasten tai henkilöstön turvallisuuden vuoksi
- tai
- 4) 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa yhteydenpitoa, sama koskee myös 12 vuotta nuorempaa lasta, jos hän on niin kehittynyt, että hänen tahtonsa voidaan kiinnittää huomiota

18.12.2024

Yhteydenpidon rajoittaminen tarkoittaa, että

- 1) rajoitetaan lapsen oikeutta tavata vanhempiaan tai muita läheisiään
- 2) rajoitetaan lapsen oikeutta pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse tai yhteydenpitolaitteita tai välineitä käyttäen
- 3) lukea tai olla antamatta lapsen lähettämä kirje tai muu hänelle osoitettu kirje tai muu viesti tai muu lähetys
- 4) ottaa rajoituksen ajaksi haltuun lapsen yhteydenpitoon käytettävät laitteet tai välineet tai rajoittaa niiden käyttöä
- 5) Myös lapsen olinpaikka voidaan jättää ilmaisematta lapsen huoltajille

Päätöksen yhteydenpidon rajoittamisesta tekee lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. Päätös voi kestää kerralla korkeintaan vuoden. Tarvittaessa lastensuojeluyksikön johtaja voi tehdä päätöksen korkeintaan 30vrk kestävästä rajoituksesta.

4.2 Aineiden ja esineiden haltuunotto LSL 65§

Hiivolassa ohjaajien **on otettava** haltuun lapsen hallussa olevat

- päihtymistarkoituksessa käytettävät aineet ja käyttöön soveltuvat välineet
- sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen tai toisen henkilön vahingoittamiseen
- esimerkiksi
 - o alkoholipitoiset juomat, huumausaineet, lääkkeet
 - o teräaseet, ampuma-aseet, tulentekovälineet

Lisäksi ohjaajat **saavat ottaa** haltuun

- lapsella olevat lapsen oman tai toisten lasten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavat muut aineet ja esineet sekä
- lapsen hallussa olevat tupakkatuotteet tai nikotiinivalmisteet,

jos on todennäköistä, että lapsi käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin. Näin on toimittava, jos lapsi esimerkiksi uhkailee sanallisesti tai käyttäytyy muutoin aggressiivisesti.

- esimerkiksi
 - o kännykkä, tietokone, pelikonsolit (esimerkiksi, jos yksityisyyden suojaa rikotaan kuvaamalla muita nuoria)
- nikotiinituotteiden osalta ohjaajat tekevät harkinnan lapsen iän, tilanteen ja haltuunoton arvioitujen seurausten perusteella
- lapsen huonetta tai omaisuutta ei kuitenkaan saa tarkastaa nikotiinituotteiden löytämiseksi, eikä tehdä lapselle henkilöntarkastusta

18.12.2024

4.3 Henkilöntarkastus LSL 66§

Hiivolassa lapselle voidaan tehdä **henkilöntarkastus** (vaatteet, taskut, laukut ym), jos ohjaajilla on **perusteltua syytä epäillä**, että lapsella on

- päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä tai
- sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Henkilönkatsastus LSL 66 a§

Lapselle voidaan tehdä **henkilönkatsastus** (puhalluskoe, huumeeseula virtsa- ja verinäyttestä), jos on perusteltua syytä epäillä, että hän on käyttänyt päihdyttäviä aineita. Hiivolassa voidaan puhalluttaa alkometriin, mutta huumeeseula otetaan terveydenhuollon puolella.

Omaisuuuden, tilojen ja lähetysten tarkastaminen LSL 67§

Hiivolassa käytössä olevat tilat tai lapsen hallussa oleva omaisuus saadaan tarkastaa, jos ohjaajilla on **perusteltua syytä epäillä**, että lapsella on hallussaan tai hänelle on lähetetty LSL 65§:ssä tarkoitettuja aineita tai esineitä eli päihtymistarkoituksessa käytettäviä aineita ja käyttöön soveltuvia välineitä tai sellaisia aineita ja esineitä, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.

Luottamuksellinen viesti tai lähetys voidaan jättää kokonaan tai osittain luovuttamatta lapselle, jos se sisältää edellä mainittuja aineita tai esineitä. Päätöksen asiasta tekee lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

4.4 Kiinnipitäminen LSL 68§

Hiivolan hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö voi lapsen rauhoittamiseksi pitää kiinni lapsesta, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella

- todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita ja
- kiinnipitäminen on lapsen oman tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi taikka omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi välttämätöntä.

Kiinnipitäminen voi pitää sisällään myös lapsen siirtämisen.

Hiivolassa pyritään aina ratkaisemaan tilanteet ilman lapsen kiinnipitämistä. Jokaisen lapsen kanssa käydään läpi omia keinoja tilanteen rauhoittamiseksi (esimerkiksi huoneeseen tai ulos meneminen). Tilanteiden kärjistyessä rauhoitetaan lasta puheella ja keskustelemalla. Kiinnipito on viimeinen keino, jos muut rauhoittelukeinot eivät auta.

Kiinnipitotilanteissa on tärkeää huomioida kaikkien lasten ja aikuisten turvallisuus. Muita lapsia neuvotaan pysymään rauhallisina ja siirtymään omaan huoneeseen. Lasten kanssa on käyty läpi, että kiinnipitotilanteeseen osallistuminen tai sen kuvaaminen on kiellettyä.

Kiinnipidon jälkeen käydään lyhyt keskustelu, jossa lapselta varmistetaan, että kaikki on hyvin ja turvataan tilanteen pysyminen rauhallisena. Muiden läsnäolleiden lasten kanssa käydään keskustelu tilanteesta nousseista huolenaiheista ja varmistetaan, että kaikilla on turvallinen olo.

18.12.2024

4.5 Liikkumavapauden rajoittaminen LSL 69§

Liikkumavapauden rajoittaminen tarkoittaa, että lasta voidaan **määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksen alueelta** tai poistuminen on mahdollista vain yhdessä Hiivolan ohjaajan kanssa. Hiivolassa voidaan tehdä päätös 7 vuorokaudeksi ja sosiaalityöntekijä voi päättää 30 vuorokauden pituisesta rajoittamisesta.

Rajoitus voidaan asettaa, jos se **on lapsen huollon kannalta välttämätöntä ja lapsen edun mukaista** ja jos

- lapsi on otettu huostaan sillä perusteella, että hän on vaarantanut vakavasti terveyttään tai kehitystään
 - o käyttämällä päihteitä
 - o tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon tai
 - o muulla niihin verrattavalla käyttäytymisellään
- lapsi käyttäytyy laitoksessa edellä mainitulla tavalla tai
- rajoitus on muutoin tarpeen lapsen suojelemiseksi häntä itseään vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä.

Lasta vakavasti vahingoittavaa käyttäytymistä voi olla esimerkiksi jatkuva karkaileminen.

Liikkumisvapauden rajoittamisen tarkoituksena ei ole lapsen rankaiseminen, vaan vahingollisen käyttäytymisen estäminen.

4.6 Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen LSL 69 a§

Jos lapsi on poistunut luvattomasti lastensuojelulaitoksesta tai ei palaa sinne ennalta sovitusti luvallisen poistumisen jälkeen, niin laitoksen on ryhdyttävä etsimään lasta ja palauttaa hänet takaisin sekä ilmoitettava asiasta lapsen sosiaalityöntekijälle. Kun lapsen olinpaikka selviää, niin laitoksen ohjaajien ja sosiaalityöntekijän tulee tehdä yhteistyötä lapsen kuljettamiseksi takaisin laitokseen ellei lapsi palaa laitokseen vapaaehtoisesti. Lapsen palauttamisesta ja siihen liittyvästä kuljettamisesta ja sen turvallisesta järjestämistavasta päättää lapsen sosiaalityöntekijä. Kiireellisessä tilanteessa lapsen palauttamisen järjestämisestä päättää ohjaaja. Päätöksestä ilmoitetaan viipymättä sosiaalityöntekijälle.

Lapsen kuljettamisen toteuttaa aina ohjaaja. Lapselle voidaan tehdä tarpeen vaatiessa henkilöntarkastus kuljetukseen käytettävässä autossa kuljetuksen turvallisuuden varmistamiseksi. Lisäksi lapsen hallussa olevat vaaralliset aineet ja esineet saadaan ottaa kuljetuksen ajaksi haltuun. Lisäksi lasta voidaan pitää lyhytaikaisesti kiinni kuljetukseen käytettävässä autossa, jos lapsi sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita tai kiinnipitäminen on lapsen tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi välttämätöntä.

18.12.2024

4.7 Eristäminen LSL 70§

Lapsi voidaan eristää muista lapsista, jos hän käyttäytymisensä perusteella on vaaraksi itselleen tai muille tai jos jostain muusta erityisen perustellusta syystä lapsen hengen, terveyden tai turvallisuuden kannalta on välttämätöntä.

Eristäminen voi kestää korkeintaan 12 tuntia. Eristäminen on lopetettava heti, kun se ei ole enää välttämätöntä.

Kun lapsi määrätään eristettäväksi, niin samalla määrätään, kuka ohjaajista huolehtii eristettävän lapsen turvallisuudesta koko erillään pitämisen ajan olemalla hänen läheisyydessään siten, että lapsella on koko ajan mahdollisuus saada yhteys ohjaajaan. Eristämisen aikana täytyy huolehtia, että lapsi saa riittävän huolenpidon.

Eristämistä voidaan jatkaa vain, jos eristämisen edellytykset edelleen täyttyvät ja jos lapsen hoitoa ei ole edelleenkaan mahdollista järjestää muulla tavalla. Tällöin eristämisaikaa ei saa ylittää yhteensä 24 tuntia. Ennen eristämisen jatkamista lapselle on suoritettava lääkärintarkastus, jos se ei ole ilmeisen tarpeetonta.

Hiivolassa ei ole erityistä eristämishuonetta, joten lapsen eristäminen tapahtuu pääsääntöisesti hänen omassa huoneessaan.

4.8 Lapsi kohtainen arviointi LSL 74§

Jos lapseen on kohdistettu tässä kerrottuja rajoituksia, sijaishuoltopaikassa on arvioitava niiden käyttöä yhdessä lapsen kanssa heti, kun hän kykenee ymmärtämään asian merkityksen. Arvioinnissa on käytävä lapsen kanssa läpi rajoitukseen johtanutta tilannetta, rajoituksen tarvetta ja perusteita, rajoituksen toteuttamistapaa ja vaikuttavuutta sekä toimenpiteeseen osallistuneen henkilöstön toimintaa tilanteessa.

Sijaishuoltopaikan on toimitettava tiedot lapseen kohdistetuista rajoituksista sekä selvitys rajoitusten lapsikohtaisesta arvioinnista lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle viipymättä.

Jos lapseen on kohdistettu useita, peräkkäisiä, yhtäaikaista tai pitkäaikaista rajoituksia, on lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän arvioitava lapsen kokonaistilanne, lapselle sopivan ja riittävän hoidon ja palvelujen tarve sekä vastaavtko sijaishuoltopaikan henkilöstön määrä ja osaaminen sekä tilat lapsen tarpeita. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on keskusteltava lapsen ja lapsen huoltajien kanssa.

4.9 Rajoitustoimenpiteiden jälkikäsitteily Hiivolassa

Heti kun akuutti tilanne on ohi, varmistetaan, että lapsella on kaikki kunnossa ja tilanne on kaikille turvallinen.

Perusteellinen purkukeskustelu pidetään mahdollisimman pian, mieluiten heti seuraavana päivänä. Purkukeskusteluun osallistuvat lapsi, paikalla ollut työntekijä sekä yksikön vastuhenkilö. Keskustelussa käydään läpi tilanne ja miksi rajoitustoimenpiteeseen päädyttiin. Lapsen mielipide

18.12.2024

rajoitustoimenpiteestä selvitetään ja kuullaan lapsen ajatukset ja tunteet tilanteeseen liittyen. Lapsen kanssa pohditaan, miten vastaavat tilanteet voidaan jatkossa estää.

Vanhempiin ja sosiaalityöntekijöihin ollaan aina yhteydessä, jos lapseen on kohdistettu rajoitustoimenpiteitä.

18.12.2024

5 HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMAN LUOMINEN JA TARKASTAMINEN

Hyvän kohtelun suunnitelma on luotu osana Hiivolan Omaavontasuunnitelmaa keväällä 2022. Hiivolan lasten ja nuorten kanssa on käsitelty eri teemoja Hiivola-kokouksissa. Lapset ovat tuoneet esille, että **aikuisten joustaminen ja luottamus** ovat heille hyvin tärkeitä asioita. He ovat kertoneet myös, että turvallisuutta lisää, kun **kukaan ei hauku eikä kiusaa** toisia lapsia eikä myöskään Hiivolan aikuisia. Kiinnipitotilanteita on käyty läpi sekä sen lapsen näkökulmasta, joka rajoitusta tarvitsee, että muiden lasten näkökulmasta. Lapset ovat joskus kokeneet, että aikuinen ei antanut mahdollisuutta rauhoittua, vaan tilanne meni liian nopeasti kiinnipitoon. Tämä on otettu huomioon työryhmässä ja kirjattukin ylös lasten toiveesta, että **Hiivolassa aikuiset tarjoavat aina ensisijaisesti mahdollisuuden rauhoittua omassa huoneessa, jotta kiinnipidolta vältytään.**

Hyvän kohtelun suunnitelma tarkastetaan aina tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa.

5.1 Kevät 2023

Lasten kanssa käytiin Hyvänkohtelun suunnitelmaa läpi Hiivolakokouksessa 3.5.2023. Tavoitteena oli arvioida, miten suunnitelma on toteutunut Hiivolassa ja onko tällä hetkellä lapsilla jotain asioita, jotka kokevat haittaavan tai estävän hyvää kohtelua.

Lapsilta tuli palautetta ”Hiivolassa saa olla sellainen kuin haluaa, on vapaus harrastaa ja nähdä kavereita.” ”Hiivolassa tehdään asioita, joita me halutaan ja lasten ehdotuksia otetaan vastaan.”

Alakouluikäiset toivat esille, että heidän mielestään on epäreilua, että heillä on erilaisia sääntöjä verrattuna yläkoululaisiin liittyen mm. sisääntuloaikaan ja nukkumaan menoon. Yläkoululaiset pitivät tätä reiluna ja ymmärrettävänä.

Lapset toivovat toisilta, että muiden asioihin ei puututtaisiin. Osa lapsista toivoo myös, että aikuiset eivät puuttuisi lasten välisiin asioihin, jos heille tulee keskinäistä erimielisyyttä.

Lapset kertoivat, että välillä väsyttää, kun moni aikuinen voi kysyä samoja kysymyksiä ”Miten on päivä mennyt?” tai ”Onko läksyt tehty?” Lapset sanoivat ymmärtävänsä, että näin helposti tapahtuu.

Joihinkin huoneisiin toivotaan parempaa äänieristystä.

Hyvänkohtelun suunnitelmaan tehtiin myös Aluehallintoviraston ohjaamat korjaukset. Henkilöntarkastus 66§ ja henkilönkatsastus 66 a§ eriteltiin omiksi pykäliksi ja lisättiin yhteydenpidon rajoittaminen 62§, luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen 69 a§ ja eristäminen 70§. Lisäksi lisättiin pykälä lapsikohtaisesta arviosta 74§. Lapsen oikeusturvakeinoja täsmennettiin ja kirjoitettiin auki, miten voi tehdä muistutuksen ja miten kantelun ja mistä näihin saa apua. Sosiaaliamiehen yhteystiedot päivitettiin vastaamaan uutta hyvinvointialuejakoa.

5.2 Hyvän kohtelun suunnitelman tarkastaminen 2024; Hiivola-kokouksessa 15.5.

Lasten kanssa arvioitiin, missä kohden ollaan onnistuttu toteuttamaan Hyvän kohtelun suunnitelman mukaista toimintaa ja mitä pitää kehittää. Jokainen lapsi sai laittaa ylös asioita, joissa on onnistuttu ja missä ei ole onnituttu. Sitten keskusteltiin näistä yhdessä ja valittiin tärkeimmät kohdat. Luotu tämän perusteella aikuisille ja lapsille tavoitteet kaudelle 2024-2025.

18.12.2024

Onnistuttu Hyvän kohtelun suunnitelmassa:

Hiivolassa on hyvät ja turvalliset rajat.

Hiivolassa on aikuisten ja lasten välistä luottamusta.

Hiivolassa huomioidaan jokaisen yksilöllisyys.

Missä ei onnistuttu Hyvän kohtelun suunnitelmassa:

Lapsia ei ole kuultu sääntöjen luomisessa. Keskusteltiin siitä, onko lasten kuulemista se, että heiltä samassa kokouksessa kysyttiin näkemyksiä aikuisten ehdotukseen kesäaikatauluista. Todettiin, että taitaahan tämä olla lasten kuulemista.

Lapsiin ei luoteta Hiivolassa. Lasten mielestä pitäisi kuunnella lapsia enemmän ja ottaa lapsen näkemys enemmän huomioon, uskotaan vain ohjaajia. Lapset kokevat näin, jos selvitetään heidän ei-toivottua käytöstä. Lasten mielestä ohjaajien on tärkeää myöntää, jos ovat väärässä ja sanoa se ääneen.

Lapset kokevat, että aikuiset eivät ole aina aidosti läsnä. Lapset toivovat, että aikuiset ovat vähemmän aikaa toimistossa, eivätkä käytä omia puhelimia työvuorossa (koskien erityisesti sijaisia).

Lapset kokevat, että toivoa ei nähdä tarpeeksi vaikeissa tilanteissa. Pohdittu lasten kanssa, minkälainen aikuisten toiminta loisi enemmän toivoa, mutta siihen ei vielä löydetty vastausta, mutta tätä pidettiin tärkeänä.

Hiivolassa olevilla lapsilla ei ole samanlaisia mahdollisuuksia kuin olisi kotona asuessa. Lapset kokevat, että Hiivolassa on liian tiukat säännöt, kuten sisääntuloajat. Lasten mielestä kotona asuvat lapset saavat olla paljon pidempään ulkona.

Hiivolassa on lasten mielestä haukuttu myös lapsia. Pohdittu tilanteita, joissa haukkumista on ollut. Niitä on ollut, jos aikuiset ovat sanoneet vaikka "Käyttäydyt kuin 6-vuotias" tai vastannut puhelimeen "Apinatarhassa". Lapset sanoivat, että myös lasten pitäisi vähentää aikuisten haukkumista.

18.12.2024

HIIVOLAN AIKUISTEN JA LASTEN TAVOITTEET HYVÄN KOHTELUUN LIITTYEN KAUDEKSI 2024-2025

AIKUISET:

- ❖ Luottamusta lisää; ohjaajien on tärkeää myöntää, jos ovat väärässä
- ❖ Läsnäoloa enemmän; ohjaajat ovat vähemmän aikaa toimistossa eivätkä vietä aikaa omalla puhelimellaan
- ❖ Enemmän toivon luomista vaikeissa tilanteissa
- ❖ Ohjaajien pitää huomioida rajat, miten kutsua lapsia esim. välttää lasten kutsumista 6-vuotiaaksi tai ei vastata puhelimeen apinatarhassa.

LAPSET:

- ❖ Lasten pitää välttää toistensa ja aikuisten haukkumista